

A HTMT HÍREI

Tudománnyal a világ körül videósorozat: Forgács Gábor, fizikus, biomérnök (New York)

Tudománnyal a világ körül - Magyar tudósok az Egyesült Államokban címmel készített videó sorozatot Novák Tamás és Oláh Olívia. A "Magyar Tudósok - USA" Youtube csatornán megosztott videók közül a következő: A New York-ban élő Forgács Gábor sikeres tudós és üzletember, innovátor, akinek cége a tőzsdére is bevezetésre került. Elméleti fizikus és biomérnök, aki e két tudományág ötvöztetésével, kutatásait a gyakorlatban kamatoztatja. Az általa alapított cégek többek között bio printeléssel, valamint sejtalapú hús előállításával foglalkoznak, ma még megoldatlan tudományos kérdésekre keresve a választ..." Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Fizikai és matematikai szeminárium Munkácson

A jövő nemzedékének szülőföldi továbbtanulásáért fizika és matematika szakon című szemináriumnak a Munkácsy Mihály Magyar Ház adott otthont május 13-án. A résztvevők [...] személyes találkozó keretében beszéltek meg egy folyamatosan működő online Kárpátaljai Magyar Fizikai és Matematikai Iskola létrehozását. A szervezők a szeminárium céljául tüzték ki, hogy a kárpátaljai magyar iskolák tanulóit egyetemi továbbtanulásra biztassák fizika vagy matematika szakon. A rendezvényen közel 30 fő vett részt: magyar tannyelvű középiskolák, liceumok, gimnáziumok igazgatósága, illetve fizika, matematika és informatika szakos tanárai. [...] Az első előadást – elismert nemzetközi szaktekintélynek is örvendő – Jenkovszky László, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) külső tagja tartotta. [...] Emellett felhívta a hallgatóság figyelmét arra is, hogy a fiataloknak kell egy mentor, aki segíti őket a tudomány felé vezető rögzös úton. [...] A második előadást Spenik Sándor, az UNE Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézetének igazgatója, a KMAT alelnöke tartotta..." Forrás: KMAT.ua: [teljes cikk >](#)

Artes Liberales előadássorozat: Csata Zsombor előadása

Korunk egyik domináns ideológiája a neoliberalizmus, ami a társadalmi viszonyok és intézmények irányításában a piacnak szán kiemelt szerepet. Az elmúlt évtizedben Romániában felerősödtek a piacorientált reformok és ezzel együtt gyengültek az alternatív intézményi rendszerek. Az előadásban arra teszünk kísérletet, hogy végiggondoljuk: milyen hatással van a marketizáció az etnikumközi viszonyokra Erdélyben. A deregulált intézményi környezet az etnikai-nyelvi szegregációnak vagy inkább a sokféleség társadalmi integrációjának kedvez? Elemzésünk elsősorban a gazdaságra vonatkozik, de más területekről (oktatás, sport stb.) is hozunk példákat. Csata Zsombor szociológus, egyetemi docens előadásának címe: Marketizáció és etnikumközi viszonyok Erdélyben, mely 2022. május 25-én 18.00 órai kezdettel Zoom alkalmazásban lesz követhető..." Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Vajdaság minden térségéből részt vettek a diákok a XX. ÁMV-n

Mintegy 600 diák méretetett meg az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjén, amelyet szombaton huszadik alkalommal szerveztek meg, két helyszínen Szabadkán, a Majsai Úti Általános Iskolában és a Szabadkai Zeneiskolában. Az alsós és felsős diákok prózamondás, versmondás, szép beszéd, fogalmazás, versírás, képzőművészet, műveltségi teszt és szólóének kategóriákban versengtek, de színjátszó csapatok is felléptek. Az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete szervezésében megtartott rendezvényen a diákok tehetségét, illetve tudását 27 zsűritag értékelt. Tíz évvel ezelőtt Vándordíjjal gazdagították a rendezvényt, ezt az az iskola nyeri el, amelyiknek a diákjai a legtöbb díjat szerezték meg: az Idei ÁMV Vándordíja a csantavéri Hunyadi János Általános Iskolába került. A szervezők számára örömteljes a tény, hogy sikerül fenntartani a rendezvény folyamatosságát, természetesen köszönve a töretlen érdeklődésnek, emelte ki De Negri Ibolya, az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesületének elnöke és a Magyar Nemzeti Tanács Végrehajtó Bizottságának tagja köszöntő beszédében..." Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Bemutatkozott a Vállalkozóvilág című segédtkönyv Zentán

Ünnepélyesen bemutatták és kiosztották a Vállalkozóvilág című segédtkönyvet a Zentai Közgazdasági és Kereskedelmi Iskolában. A kiadványt a Magyar Nemzeti Tanács és a szabadkai Bosa Milićević Közgazdasági Középiskola közösen adta ki. [...] A segédtkönyv szerzői a szabadkai BMK Középiskola tanárai, Loboda Szonja és Lazić Éva. Egy átfogó kiadványra törekedtek, amit nem csak a középiskolások, hanem az egyetemisták is használhatnak. [...] A Magyar Nemzeti Tanács az elmúlt időszakban nagy

hangsúlyt fektetett a középiskolai tankönyvállomány bővítésén. Eddig 27 tankönyv elkészült, 8 írása valamint 5 tankönyv fordítása folyamatban van...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Középiskolai körkép az új tanévre Zentán

A zentai középiskolák a 2022/2023-as tanévben nem terveznek különösebb változásokat az általuk elindítandó szakok számát és típusát illetően – hangzott el a zentai önkormányzat tegnapi sajtótájékoztatóján, amelyen a középfokú oktatási intézmények igazgatói nyilatkoztak a téma kapcsán. A Zentai Gimnázium az elkövetkező tanévben is három első osztályt tervez nyitni 30-30 diák számára – emelte ki Ujházi Éva, a gimnázium igazgatója. [...] Az Egészségügyi Középiskolába öszre három osztályba 90 tanuló szándékoznak felvenni, mondta Nagy Abonyi Zoltán igazgató... [...] A Zentai Közgazdasági és Kereskedelmi Iskolába úgyszintén 90 diákot terveznek felvenni. Ebből 60 diák magyar, 30 pedig szerb nyelven tanulhat – magyarázta Zsíros Jankelić Anikó, az iskola igazgatónője...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Baráth László Eltévedt lövedékek című könyvét mutatták be a Szabadkai Városi Könyvtárba

A kötet Szarajevó ostromának 30. évfordulója kapcsán született. A könyv egyfajta vallomásregény - mondta a szerző. Vallomás arról, hogy egy akkor ott élő vajdasági magyar művésztanár hogyan élte meg a szarajevói háború időszakát. A könyvbemutató nem szokványos módon zajlott, zenei etüdökkel volt gazdagítva. Egyebek mellett fellépett maga a szerző és felesége is, valamint a Szabadkai Zeneiskola növendékei, és más, korábban Szarajevóban tanult diákok is. [...] Baráth László, művésztanár: „Szarajevó Európa Jeruzsáleme volt...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Lovas Ildikó Amikor Isten hasba rúg című könyvét mutatták be a Zentai Alkotóházban

A könyv 2020-ban jelent meg, szereplői pedig ifjabb Brenner József, vagyis Csáth Géza, édesanyja, felesége és lányuk. A regény párbeszéd formában íródott és egy eddig a köztudatban, irodalomtörténetben nem ismert szemszögből mutatja be a novellistát. A könyv a Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában jelent meg. Lovas Ildikó a kötetrel kapcsolatban elmondta: „Csáthtal én nagyon régóta foglalkozom, végül is nem ez az első könyvem, ami róla szól. Folyamatos kutatással, irodalomtörténeti anyagok olvasásával jár...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Interjú: Herédi Károly, tanár

Herédi Károly az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kara Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének befejezése után a horgosi Kárász Karolina Általános Iskolában tanított, majd ezután kezdte meg doktori tanulmányait a szegedi egyetemen. Egy évet tartózkodott Írországból, ahol sok más mellett hétvégenként egy magyar iskolában is dolgozott. A doktori tanulmányai során gyermekirodalommal foglalkozik, és a disszertációja is amely A vajdasági magyar gyerekirodalom története címet viseli. [...] Merüljünk egy kicsit bele az oktatási módszereidbe: A mai gyerekeknek fontos, hogy megismerjék a tanárt, és ha kialakul az a bizonyos egyensúlyi helyzet, harmónia a két fél között, abban az esetben könnyebben lehet őket motiválni, ösztökélni és buzdítani. Ez egy türelemjáték. [...] Vannak bevált módszereid? Van egy ún. kuponrendszer, amit alkalmazok...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Előadás: A hit és a gondolkodás a technika, a tudomány és a terror árnyékában

Rokay Zoltán előadását hallgathatta a közönség szerda este a szabadkai Augustinianum Pasztorális Központban. Az előadás címe a hit és a gondolkodás a technika, a tudomány és a terror árnyékában volt. Az előadó azt szerette volna átadni a közönségnek, hogy hogyan alakult az európai gondolkodás, a hit és a vallás ezen tényezők függvényében. Az eseményt a helyi Keresztény Értelmiségi Kör szervezte. [...] Rokay Zoltán, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának tanszékvezető professzora: „Az üzenet részéről az lenne, hogy meg kell tanulnunk úgy élni – lehet, hogy ez nem hangzik túl rokonszenvesen, szimpatikusan –, hogy bizonyos befolyásoknak ellen tudjunk állni...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Fehér Kálmánra emlékeztek Csókán

A csókai származású Fehér Kálmán költő, író, műfordítóra emlékeztek tegnap délután Csókán. A Csóka Művelődési és Oktatási Központ műsorral készült a helyi könyvtárban. A műsort koszorúzás előzte meg a katolikus temetőben. [...] Kónya Sándor, néprajzkutató ünnepi beszédében hangsúlyozta, Fehér Kálmán íróként és költőként is kimagasló munkát végzett, amely mellé önzetlen segítőkészség párosult...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Számos helyszínen szerveztek programokat Szabadkán és Topolyán a Múzeumok Éjszakáján

Huszonöt helyszínen szerveztek programokat Szabadkán a Múzeumok Éjszakáján. Az alkalmi tárlatokat, látványokat több ezen tekintették meg, sokan nem csak egy intézményben jártak. A Szabadkai Városi Múzeum kiállításokkal készült, valamint gyermekfoglalkozásokat és zenés programokat is kínált a látogatóknak. [...] A topolyai múzeum három művész közös tárlatával csatlakozik a Múzeumok Hetének programjához, amely az idén a fenntarthatóság, a környezettudatosság témája köré épül...”

Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Szigorítanának a magánórákon: Törvény tiltaná, hogy a tanár saját diákjait oktassa iskolán kívül

Az oktatási törvénybe foglalva erősítenék meg, hogy a pedagógusok ne adhassanak magánórát saját diákjaiknak. A Krónikának nyilatkozó illetékesek úgy látják, szakmailag nem helyes, és összeférhetetlenséget jelent, ha a tanár magánórán is tanítja diákjait, ugyanakkor hangsúlyozzák: az oktatást végre olyan módon kéne megreformálni, hogy ne legyen szükség magánórákra. [...] A valós tudást tükröző minősítéseket és az etikai normák betartását akarjuk a közoktatásban. Az érdemjegy nem a valóságot tükrözi, ha a pedagógus a tanórákon kívül is foglalkozik a diákkal, majd az órán jegyet ad a tudására” – fejtegette a miniszter. Hozzátette, a tanárnak erőfeszítéseket kell tennie, hogy a gyerekek megszerezzék az elvárt készségeket, és ehhez ne legyen szükségük pluszórákra...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Online mérné fel az iskolásokat az oktatási miniszter

Kísérleti jelleggel ugyan, de egy hónapon belül online szabványtesztekkel mérné fel az oktatási minisztérium az iskolásokat, pontosabban az 1–7. és a 9–11. osztályosokat. Országszerte 329 tanintézetben zajlana online tesztelés a tanintézményekben. Bár az elgondolás már ismert tanügyi berkekben, a lebonyolításról és a tételek összeállításáról még semmit sem tudni. Kerekes Adelhaida Kolozs megyei főtanfelügyelő-helyettes elmondta: ahhoz, hogy az online tesztek meghozzák a várt eredményt, a feladatokat gondosan és szakértelemmel kell összeállítani, a lebonyolításhoz pedig pontos és világos módszertani utasításokra van szükség...”

Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Nem mer önállóan dönteni a tanfelügyelőség a marosvásárhelyi katolikus iskola ügyében

Csak az oktatási minisztérium álláspontjának ismeretében hajlandó véleményezni a marosvásárhelyi katolikus iskola helyzetére ideiglenes megoldást biztosító önkormányzati határozati javaslatot a Maros megyei fő tanfelügyelőség. Kallós Zoltán államtitkár a Transtelexnek elmondta: nem érti a tanfelügyelőség érveit, de ettől függetlenül eleget tesznek az intézmény kérésének, hogy kimozduljon a holtpontról ez az ügy...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Számvetés a 29. TDK-ról

A díjátadó ünnepséggel, majd az Imperial Inn Hotelben tartott gálaesttel ért véget az orvos- és gyógyszerészhallgatók 29. Tudományos Diákköri Konferenciája, a TDK, amely lehetőséget biztosított arra, hogy a diákok anyanyelvükön mutassák be tudományos munkáikat, és mérhessék össze kutatásaik eredményét az orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti szakterületen. Az idei TDK-n 19 szekcióban 215 dolgozatot mutattak be, 57-et az anyaországi hallgatók. 13 külföldi és egy hazai felkért előadó osztotta meg tudományos munkásságának, gyógyítási módszereinek eredményét. 37 munkaműhelyben zajlott tanulságos tevékenység, és népes közönséget vonzott a három sikeres panelbeszélgetés a kábítószer-használatról, a rezidens életútról és a fogászati magánpraxis alapjairól. [...] A záró számvetésben a Tudományos Diákköri Tanács elnöke, prof. Szilágyi Tibor egyetemi tanár, az MTA köztestületének külső tagja értékelt a 29. TDK-n lezajlott munkát...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#)

Középiszkolások anyanyelvű tantárgyversenye

Május 14-én, szombaton a bábszínház régi épületében tartották a XV. Bolyai Farkas multidiszciplináris tantárgyverseny díjkiosztó ünnepségét, mivel a szokásos helyszínt, a Bolyai iskola dísztermét a felújítás miatt nem használhatták. [...] A verseny központi bizottságának elnöke, Soós Anna egyetemi docens, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem rektorhelyettese értékelt a diákok munkáját. Amint elmondta, „Bolyai Farkashoz méltó” versenyen vettek részt, és szép dolgozataikban a feladatok megoldásakor nemcsak az adott szak ismeretét, hanem interdiszciplináris tájékozottságukat is bizonyították. A Nyárády Erasmus Gyula biológia tantárgyversenyen részt vett diákok teljesítményét prof. Markó Bálint, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) rektorhelyettese értékelt. [...] A Kalkulusz informatika tantárgyverseny keretében programozói és alkalmazói vetélkedőt tartottak. Az eredményeket Antal Margit, a Sapientia EMTE docense ismertette...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#)

A 400 éves Bethlen kollégium tiszteletére tartott konferenciát a Protestáns Újságírók Szövetsége

Szép számban tettek eleget a sajtó képviselői a Protestáns Újságírók Szövetsége (PRÚSZ) felhívásának, amely a jubiláló kollégium helyszíneire, Gyulafehérvárra és Nagyenyedre helyezte ki tavaszi konferenciáját, avatott előadók – történészek, irodalomírók, egyetemi oktatók – közreműködésével. A péntek délutáni megnyitó Tóth Tibor nagyenyedi református lelkipásztor áhítatával kezdődött, zongorán kísérte Basa Anna Mária kántor. Az egybegyűlteket Faggyas Sándor főszervező, a Magyar Hírlap lapszerkesztője köszöntötte. [...] „Bethlen Gábor erdélyi fejedelem négyszáz éve, 1622. május 23-án alapította meg a gyulafehérvári Academicum Collegiumot, a mai nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium jogelődjét. A konferencián elhangzott valamennyi előadás a Bethlen kollégium múltjához kapcsolódott, mint például Ősz Sándor Előd levéltáros, az MTA köztestületének külső tagjának A Bethlen-kollégium szervezete, tanári kara és diáksága az első, gyulafehérvári korszakban című értekezése...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Szajbély Mihály: Csáth Géza élete és munkái

Még 2019-ben jelent meg Szajbély Mihály Csáth Géza élete és munkái. Régimódi monográfia című könyve a Magvető kiadónál, ám a vírushelyzetre való tekintettel csak idén sikerült ezt a nagyszabású művet Kolozsváron is bemutatni – fejtette ki Biró Annamária egyetemi oktató, az MTA köztestületének külső tagja a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemen megszervezett esemény házigazdája. A szerzővel, aki a Szegedi Tudományegyetem oktatója és egykori dékánja, a MTA irodalomtörténeti osztályának kutatója, a Magyar Irodalomtudományi Intézet munkatársa, T. Szabó Levente egyetemi docens beszélgetett kedden délután. [...] Csáth Géza viszonylag későn került be az irodalmi köztudatba, illetve az irodalomtudományi érdeklődés homlokterébe is: sokan írtak róla, de sosem átfogó vagy olyan léptékű munkákat, mint amilyen Szajbély Mihályé...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

A Székely himnuszról értekeznek Sepsiszentgyörgyön a százéves évforduló alkalmából

Tudományos konferenciát tartanak a Székely himnuszként közismertté vált ének százéves évfordulóján szombaton Sepsiszentgyörgyön a Kovászna Megyei Tanács és a Kovászna Megyei Művelődési Központ szervezésében. A rendezvény helyszíne a Bod Péter Megyei Könyvtár. Az eredetileg Kántáté címet viselő szöveg 1921-ben született, szerzője az erdélyi származású Csanády György, zenéjét dr. Mihalik Kálmán szerezte. [...] Előadást tart többek közt Szekeres Attila István heraldikus, az Erdélyi Címer- és Zászlótudományi Egyesület elnöke, az MTA köztestületének külső tagja Székely jelképek a kezdetektől napjainkig címmel, Hermann Gusztáv Mihály székelyudvarhelyi történész, szintén az MTA köztestületének külső tagja A mítosz szerepe a székelység tudatában (1848-ig) című előadása. Előad továbbá...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Székelyföldön és a Dél-Tirol autonóm tartományban is jól működik az etnikai alapú turizmus

A 12. Szociológus Napok egyik kiemelt előadásában a régiót olyan népszerű turisztikai célpontokkal hasonlították össze, mint a dél-tiroli autonóm tartomány vagy a Balaton. Tóth-Batizán Emese Emőke elmondta, hogy [...] a régió turizmusa „megengedhet magának gyengébb minőségű szolgáltatásokat” a más, nemzetközi szinten ismert turisztikai célpontok kínálatához képest. A szociológus kifejtette, a Balatonra azért esett a választása, mert kulturálisan és földrajzilag is közel esik Székelyföldhöz. Dél-Tirol esetében az volt a döntő szempont, hogy a világ egyik leglátogatottabb turisztikai célpontja, nem mellékesen, Székelyföldhöz hasonlóan a többség-kisebbség kontextusban alakították ki az igencsak fejlettnek számító turisztikai piacukat. [...] Milyen konkrét megoldásokat javasol a székelyföldieknek? Ha van egy természeti adottságunk, legyen mellé egy jó sztori is. Ne csak a mofettát mutassuk meg, hanem legyen mellette valamilyen attrakció...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Tárlat: Párhuzamos központok: Kolozsvár és Marosvásárhely (1920–1990)

Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy az utóbbi idők egyik legjelentősebb képzőművészeti tárlata nyitotta meg kapuit Marosvásárhelyen az idei Múzeumok Éjszakájának előestéjén: péntek délután a Maros Megyei Múzeumnak a Kultúrpalota jobb szárnyának második emeletén lévő Művészeti Galériájában a Párhuzamos központok: Kolozsvár és Marosvásárhely (1920–1990) című kiállítás megnyitójára látogatott el szép lélekszámú közönség. A Sapientia Alapítvány és a sepsiszentgyörgyi székhelyű Erdélyi Művészeti Központ Egyesület gyűjteményeiből válogatott [...] szeptemberig lesz látható. [...] Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere elmondta, hogy két erdélyi művészeti központot mutat be, a magyar kultúrájú művészek alkotásait ismerteti, és nagyon szépen felvezeti azt, hogy a huszadik század Erdélyében, Romániájában bekövetkezett nagy ideológiai változások hogyan csapódtak le a képzőművészeti életben...” Forrás: E-nepujsg.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Beszélgetés: Kié a Krím? – történész a félsziget múltjáról

Kinek van a legtöbb joga a Krímhez? Az ukránoknak, az oroszoknak vagy a tatároknak? Mire tanít a történelem és mire kötelez a nemzetközi jog? Fedinec Csilla, az ELKH Társadalomtudományi Kutatóközpont főmunkatársát, akit korábbi Ukrajna témájú

megszólalásai után most a Krím kérdéséről faggattunk. [...] Az alapokig ásva: hogyan lehet egyáltalán területet szerezni? Olyan terület megszerzésével, amely által nem csökken más ország területe, vagy pedig hódítással. Az emberiség történelme során többnyire a hódítást gyakorolta. Ha a civilizált világ felől nézem, az hogy ma a Krím de facto orosz, az barbár hódítás... ” Forrás: Mandiner.hu: [teljes cikk >](#)

Riport: A Latorca medrét elzáró szeméttorlaszt próbálták meg felszámolni

A PAPILIO – Természet- és Környezetvédelmi Egyesület a nemzetközi Tid(Y)Up interreg pályázat keretén belül folyótisztítást szervezett a Nagydobronyi Kistérségi Tanács közreműködésével. A háromnapos akció keretében a Nagydobrony és Tiszaágtelek közötti 300 méter hosszú, a Latorca folyó medrét elzáró szeméttorlaszt próbálták meg felszámolni. [...] A projekt, melyhez csatlakoztunk, a vízminőség javítására és a Tisza folyó műanyag szennyezettségének csökkentésére hivatott a forrásától a torkolatáig – tájékoztatott Szanyi Szabolcs, a PAPILIO Természet- és Környezetvédelmi Egyesület elnöke. A programban hét országból tíz partner vesz részt 2020 júliusától 2022 decemberéig. A legnagyobb problémát a műanyag hulladék jelenti. [...] Kovács Attila, a pedagógiai tudományok kandidátusa, a Nagydobronyi Líceum biológiatanára és a program szakmai koordinátora elmondta, a szemét mennyisége elképesztő volt... ” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Szlovák nemzeti felkelés ellen harcoló aktivistákat tüntetett ki Čaputová

Tunegát, Púčikot és Tesárt a demokrácia és annak fejlesztése, az emberi jogok és a szabadság, valamint ezek védelme terén végzett szerepvállalásáért tüntette ki. [...] Zuzana Čaputová államfő beismerte, hibát követett el a Fehér Légión tagjainak, Anton Tunega, Albert Púčik és Eduard Tesár ítélt díj elbírálása során. Egyes történészek és politikusok azonban élesen bírálták a kormányfőt, amiért – mint utólag kiderült – mindhárom kitüntetett részt vett a szlovák nemzeti felkelés elleni harcban...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Ismertető: Tarics Péter legújabb (18.) könyvéről

A Romanika Kiadó gondozásában megjelent Tarics Péter újságíró, író „Magyarként, rendületlenül – Nemzeti kultúrkinccseink nyomában” című csaknem 500 oldalas reprezentatív könyve, amelyben a szerző azokat a magyarságtudományi és magyarságtörténeti értekezéseit teszi közzé, melyeknek témájában az elmúlt évtizedekben kutatott. Mindenekelőtt magyar nemzeti kultúrkinccseinkről van szó (Szent Korona, Himnusz, Bánk bán, székely-magyar rovásírás, hungarikumok, anyanyelv, magyarságpolitika, a nemzetfogalom átértékelése, magyar állampolgárság kiterjesztése, nemzeti ünnepeink), illetve néhány olyan magyar történelmi személyről...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Előadás: Miskolc a cseh és a szlovák nemzeti terjeszkedés célkeresztjében

A Felvidék Házban Popély Gyula tart előadást 2022. június 1-én Miskolc a cseh és a szlovák nemzeti terjeszkedés célkeresztjében (1917–1947) címmel. A város és az egész vármegye a dualizmus utolsó népszámlálása idején abszolút magyar jellegűnek minősült. Ennek ellenére hozzávetőleg harminc éven át ott szerepelt a cseh és a szlovák nemzeti expanziós törekvések célkeresztjében. Az akkori politikai közvélemény jelentős része el is fogadja ezt az érvelést, és Miskolcra máris úgy tekint, mint szlovák Miskovecra...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Az elfelejtett miniszterelnök, aki kirobbantotta a szlovák–magyar perpatvart

A magyarosítás a 19. századi szlovák–magyar kapcsolatok történetének az egyik kulcskérdése. A szlovák nyelvhasználat korlátozása, a szlovák politikai reprezentáció ellehetetlenítése, a szlovák intézmények elleni kormányzati támadás, a szlovák állampolgárok másodrendűségének hétköznapi tapasztalata egyértelműen árnyékot vet a „boldog békeidők” idilli képére. [...] A dualizmus elején, az 1860-as évek elejétől az 1870-es évek elejéig a magyar politikai elit egyik alapelve volt a nemzetiségi tolerancia, az, hogy a nemzetiségi mozgalmakkal szemben ne alkalmazzanak elnyomó eszközöket. Ebbe a viszonylagos nyugalmi helyzetbe, a féken tartott indulatok közé robbant be 1874 tavaszán Grünwald Béla Zólyom vármegyei alispán kezdeményezése. [...] Zólyom vármegyének nem volt joga ahhoz, hogy a kormányt utasítsa, hiszen természetesen a vármegyék voltak a kormányzat alá rendelve, és nem fordítva. Zólyom megye alkotmányos értelemben valóban komolyan vehetetlen kezdeményezésének ugyanis akadt egy komoly támogatója: Bittó István aki kevesebb, mint egy évig, 1874 és 1875 márciusa közt volt miniszterelnök...” Forrás: DennikN.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Siketné Holica Katalin, a KMCSSZ Nyári Magyar Iskolatábor vezetője

A Fillmore-i Nyári Magyar Iskolatábor a Külföldi Magyar Cserkészszövetség egyik fő programja július 2-16. között lesz megtartva a Sík Sándor Cserkészparkban. Az iskolatábor célja 1967 óta, hogy összegyűjtse a diaszpóra 8-14 év közötti gyermekeit, hogy együtt fejlesszék nyelvtudásukat, és egymástól nagy távolságra élő résztvevők között is barátságok köttessenek. Az 54. tábor koncepciója változatlan: iskolapadon kívül, de mindennap négyórás oktatás során, magyar nyelvi környezetben növelni a gyerekek szókincsét és magabiztosságát. Iskola és tábor egyben, a délelőtti tanítást mindennap játék, sportolás, tánc vagy kézműves foglalkozás követi. A résztvevők csak magyar nyelvet hallanak két héten keresztül, ami azt eredményezi, hogy a tábor végére magabiztosabban tudják kifejezni magukat, megtanulnak népdalokat és magyar verseket. [1:32:45-től]...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)

Emlékezés: Telkes Mária, egy keveset emlegetett, kiváló magyar tudós

1934-ben a The New York Times összeállításában, amely a korabeli Amerika tizenegy legsikeresebb hölgyeről szólt, egyetlen tudós szerepelt, aki nem más volt, mint a magyar származású Telkes Mária. [...] 1900. december 12-én született Budapesten, egy bankigazgató nyolc gyermeke közül a legidősebbként. 1920-ban kezdte meg tanulmányait a budapesti Tudományegyetemen, matematika-fizika szakon. [...] A diploma megszerzése után az ifjú kutató Ribáry István fizikus professzor mellett dolgozott asszisztensként és szerzett doktori fokozatot fizikai kémia területen, majd 1924-ben a Clevelandban élő nagybátyja, az ottani konzulként tevékenykedő Ludwig Ernő hívására Amerikába költözött. Telkes Mária a napenergia hasznosítására vonatkozóan számos szabadalmat jelentett be. [...] 2012-ben posztumusz választották be Steve Jobs-szal és Gábor Dénes fizikussal egyidőben a Feltalálók Nemzeti Dicsőségcsarnokába (National Inventors Hall of Fame), amely az emberiség javát szolgáló újítások elismerését, bemutatását és bátorítását szolgálja...” Forrás: MagyarKronika.com: [teljes cikk >](#)

Emléktáblát avattak Arany Jánosnak a walesi Montgomeryben

A táblát, amely magyarul, angolul és walesi nyelven méltatja Arany Jánost és költeményét, Kumin Ferenc, Magyarország londoni nagykövete és Jill Kibble, a nem egészen 1300 lakosú walesi kisváros polgármestere avatta fel. A rajta olvasható ismertetés szerint Arany azoknak a walesi regösöknek a hősiességét énekli meg, akik 1277-ben, a híres montgomeryi lakomán halált megvető bátorsággal szegültek szembe a Walest leigázó I. Eduárd angol királlyal...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)